Code No. : 081093/I-I

పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం

హైదరాబాదు

పరీక్షలవిభాగం, డిస్టెన్స్ ఎడ్యుకేషన్

ఎం.ఎ. ప్రీవియస్, సంస్కృతం పరీక్షలు, అక్టోబరు 2009

పేపరు - I : Poetry and Prose

సమయం : 3 గంటలు | మార్కులు : 100

Note : Attempt all questions. All questions carry equal marks. Answers may be wriiten in Sanskrit or Telugu or English. while answering in Sanskrit, Devanagari Script should be used.

I. प्रतिभागं एकं श्लोकं स्वीकृत्य व्याख्यात - 2x10=20

Explain any one Sloka taking from each part.

a) १. कर्तुं यच्च प्रभवति महीमुच्छीलीन्ध्रामवन्ध्यां
तच्छ्रुत्वा ते श्रवणसुभगं गर्जितं मानसोत्काः ।
आकैलासाद्बिसकिसलयच्छेदपाथेयवन्तः
संम्पत्स्यन्ते नभसि भवतो राजहंसास्सहायाः ॥

२. तेषां दिक्षु प्रथितविदिशालक्षणां राजधानीं
गत्वा सद्यः फलमविकलं कामुकत्वस्य लब्धा।
तीरोपान्तस्तनितसुभगं पास्यसि स्वादु यत्तत्
सभ्रूभङ्गं मुखमिव पयो वेत्रवत्याश्चलोर्मि ॥

b) १. विशङ्कमानो भवतः पराभवं नृपासनस्थोपि वनाधिवासिनः ।
दुरोदरच्छद्मजितां समीहते नयेन जेतुं जगतीं सुयोधनः ॥

२. वनान्तशय्याकठिनीकृताकृती कचाचितौ विष्वागिवागजौ गजौ ।
कथं त्वमेतौ धृतिसंयमौ यमौ विलोकयन्नुत्सहसे न बाधितुम् ॥

II. कालिदासकवितागुणान् विशदयत । 20

Elucidate the poetic merits of Kalidsas

अथवा (or)

कालिदासेन पूर्वमेघे वर्णितान् स्थलविशेषान् विशदयत

Give an account of the places described by Kalidasa in Poorvamegha.

III. भारवेः कविताकौशलं वर्णयत । 20

Describe the poetic skills of Bharavi

अथवा (or)

दुर्योधनस्य प्रशासनकौशलं विशदयत ।

Elucidate athe Administrative virtues of Duryodhana.

IV चत्वारि सप्रकरणं व्याख्यात । Annotate any four 4x5=20

१. कामार्ता हि प्रकृति कृपणाश्चेतनाचेतनेषु ।

२. स्त्रीणामाद्यं प्रणयवचनं विभ्रमो हि प्रियेषु ।

३. हितं मनोहारि च दुर्लभं वचः ।

४. न हि प्रियं प्रवक्तुमिच्छन्ति मृषा हितैषिणः ।

५. अङ्गान्यपि नाशक्नोद्धारयितुं दूरे भूषणानि

६. अनाहतान्यपि मङ्गलतूर्याणि रेणुः ।

V. गद्यं कवीनां निकषं वदन्ति - निरूपयत । 20

Prose is the Touch Stone for poets - Justify

अथवा (or)

यशोवतीं वर्णयत ।

Describe Yasovati